

הקרבה שבמרחק- נוסחה לחלומות מתמטיים וגם פרידה לחופשת קיץ

גיליון מספר 79

יום שישי ו' באלול התשע"ה, 21 באוגוסט 2015

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @

שימו לב, העלון מחולק לשניים, דברי מחשבה והודעות שוטפות.

המעוניינים בהודעות בלבד- נא לעבור לחלקו השני באמצע הדף

לקראת שבת

מפקחים מנהלים

ומנהלי מחלקות החינוך היקרים

שבת שלום

דסי

וצוות האגף לחינוך על יסודי

[הצטרפו לרשימת התפוצה.](#)

[לגיליונות הקודמים.](#)

הפעם –

איך בודקים למידה? – מתוך הבלוג של שיר שוורץ

מדובר בשאלה שצפה ועולה באופן מתמיד. תיאוריות למידה ואמצעים דידקטיים רבים עומדים לרשותנו על מנת לוודא שהלומדים אכן הצליחו ללמוד, אך לעתים נדרש קצת סדר בבלגן.

Mia MacMeekin "הרימה את הכפפה" ויצרה אינפוגרפיקה מעניינת, המכילה 27 דרכים לבדיקת למידה בקרב הלומדים. כל האפשרויות המוצעות מובילות לפעילות אקטיבית של הלומדים, וניתנות לבדיקה אופרטיבית על ידי המורה. כל הפעלים נמצאים גם בגלגל הטקסונומיה של בלום, אך במסמך שיצרה MacMeekin הם יותר מכווני תוצר.

שיר שוורץ, תרגמה את המסמך את כל ההצעות לבדיקת למידה ניתן להכיל גם במפגשי למידה מסורתיים וגם כמובן באופן מתקשב. [קישור למצגת](#).

22 חלופות למשפט "אתה חכם" - מתוך פרסומי "מתודיקה" – למידה אפקטיבית

מחפשים דרכים לעודד לומד ולהגביר את המוטיבציה שלו, בלי להגיד לו אמירות סתמיות כמו "אתה חכם"?
קבלו 22 דרכים חלופות אפקטיביות לבניית ביטחון של לומד השמים דגש על המאמץ ועל ההתפתחות, יותר מאשר על התוצאה.
מה כדאי להגיד לדוגמה? "אני יודע שעבדת קשה לשפר את היכולות שלך", "לא הייתי חושב על מה שחשבת", "נראה לי שלקחת פה סיכון שהשתלם לך", "כדאי שתשתף במחשבות החדשות שלך", "אני מעריך את הרפלקציה שעשית" "אני בטוח שהסיטואציה בה היית הייתה מתסכלת ואני מתרשם מההתמודדות שלך", וגם...
"תודה שהכרת בדיעה אחרת לשלך, למרות שאתה לא מסכים איתה, אפשרת גם לקולות אחרים להישמע"
לכניסה לקישור [לחצו כאן](#).

פורום

"ישראל עולה כתה - בעל יסודי"

אתם מוזמנים להיכנס לפורום ([קישור לפורום](#)), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם. כל המידע מצוי באופן קבוע ומתעדכן תמיד, נהלים, כלים המלצות- באתר האגף לחינוך על יסודי- [כאן תכנית הבחנות](#).

השלמת בגריות בתוכנית החדשה

שאלה:

כיצד ישלים תלמיד יחידות פנימיות לאחר סיום לימודיו בביה"ס במסגרת תכנית ההבחנות החדשה?

תשובה:

תלמיד שירצה להשלים את חובותיו במסגרת ה 30% לאחר סיום לימודיו, יבחן כנבחן משנה במבחנים על היקף חומר זה שייבנו במיוחד לצרכיהם של תלמידים בבתי ספר שאינם מוכרים ושל נבחני משנה.

השלמת השכלה כללית, מדעים ומעורבות חברתית בתוכנית החדשה

שאלה:

כיצד ישלים תלמיד ששייך לתוכנית ישראל עולה כיתה יחידות פנימיות לאחר סיום לימודיו בביה"ס?

תשובה:

דין השלמת חובות בתכניות אלו הוא כדין השלמת חובות בכל מקצוע אחר. תלמיד יוכל להשלים חובותיו עד לסיום כיתה י"ב. בית הספר אמור לעקוב אחר תלמידים המתקשים בהשלמת חובותיהם ולעודד אותם להשלמת החובה – במידת האפשר - בקיץ, במעבר מכיתה לכיתה. תלמיד אמור להשלים חובותיו במהלך שלוש השנים. עם זאת, תלמיד שלא יעמוד בדרישות יוכל להשלים חובותיו כמו כל בחינת בגרות.

מועד חורף

שאלה:

האם יתקיים מועד חורף תשע"ו בספרות לכיתות יא שח"ר?

תשובה:

בחורף יא' אמורות להתקיים בחינות חיצוניות במקצועות החובה בהיקף המזערי, לאוכלוסיות שהוגדרו בחוזר "[מועד הבחנות לאוכלוסיות מיוחדות](#)". בין אוכלוסיות אלו מוגדרות כיתות אתג"ר ובשנה זו בלבד, כיתות מב"ר.

הערכה פנימית וחיצונית באותה שנה?

שאלה:

האם ניתן לבצע את ההערכה הפנימית (30%) וההערכה החיצונית (70%) באותה שנת לימודים? בהינתן הקצאת השעות המתאימה כמובן.

תשובה:

הערכה פנימית והערכה חיצונית באותה שנה
כן. בכפוף לאישור הועדה במלווה בעת הצגת התכנית של בית הספר לוועדה.

טעימה משמעותית

הענן החינוכי - כל השירותים המתוקשבים לבית הספר.

משרד החינוך מציע תפיסה כוללת לקידום [גלישה בטוחה ברשת](#) כאורח חיים וכשגרה בקרב תלמידים, מורים והורים. תפיסה חינוכית זו מבוססת על זיהוי ההזדמנויות הרבות שהרשת מציעה במגוון רחב של היבטים ואופן ניצולן לטובה, תוך הקניית נורמות התנהגות ראויות ברשת, מניעת פגיעה באמצעות הרשת והימנעות מהתנהגויות סיכון ברשת. ריכזנו כאן את הפעולות הרבות שמקיים המשרד בשיתוף עם גורמים מקצועיים נוספים. מדיניות משרד החינוך בשיתוף עם משרדי ממשלה וגורמים מקצועיים נוספים לקידום גלישה בטוחה ברשת והטמעתה בבתי הספר.

הספרייה הלאומית

ללמד על..... בעזרת אוצרות הספרייה הלאומית, השבוע: משאבי למידה, נושאים נבחרים באקטואליה, לוח השנה ותכנית הלימודים. [משאבים לפי תחומי דעת](#), שפע של פירטי מקור, משאבי הוראה ופעילויות לתלמידים. הקישור המצורף מאפשר גישה ישירה למשאבי הוראה.

אז מה היה לנו

תכניות האגף לחינוך על יסודי בחטיבת הביניים

מצורף מסמך שמטרתו להבהיר ולהסדיר את העקרונות בבסיס הפעלת התכניות, כמו כן פרטים לגבי דרכי ההתקשרות להפעלתן.
שלוש מתכניות האגף: אל"ה - איתור הערכה ולמידה, חאלו"ם - חינוך אישי לעצמה ומנהיגות ומרח"ב - מרכז רגשי חברתי בית ספרי

תוכנית אל"ה בחט"ב - קורס מת"לים

תוכנית אל"ה המופעלת במרבית חטיבות הביניים בארץ מיועדת לקידום תלמידים מתקשים על פני כל הרצף ומהווה את התשתית הפדגוגית ליישום יעד ההכלה. קידום תלמידים מתקשים מחייב פיתוח תפיסה מקיפה וכוללנית תוך התייחסות להיבטים לימודיים, חברתיים, רגשיים והתנהגותיים בתפקודם. במסגרת התוכנית משובץ בכל חטיבה מת"ל.
לאור בקשת בתי ספר רבים להכשרת בעלי תפקיד מתוך בתי הספר, שאינם עדיין בעלי ההכשרה הנדרשת, נענענו לבקשות ואנו פותחים, בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה, קורס ייחודי המותאם למת"לים העובדים בחטיבות הביניים בהם פועלת תוכנית אל"ה.

• מצ"ב מכתב בנושא פתיחת קורס למורה בתפקיד מת"ל.

המחצית השלישית בחינוך העל יסודי בשנה"ל תשע"ה

המחצית השלישית - סמסטר קיץ
במהלך חופשת הקיץ תשע"ה הפעיל האגף בהצלחה רבה את תוכנית "המחצית השלישית – סמסטר קיץ" ב- 50 מרכזי למידה אזוריים בכל רחבי הארץ בהם למדו כ-7000 תלמידים.
התכנית מכוונת לסגירת פערים, לעידוד מיצוי היכולות של התלמידים, לחיזוק תחושת המסוגלות שלהם ולאפשר לתלמידים להשלים את תעודת הבגרות בטרם עזיבתם את מערכת החינוך העל יסודית.
תכנית זו פועלת מספר שנים במימון משרד החינוך ובשיתוף המפמ"רים, מנהלי המחוזות, מפקחים כוללים ומנהלי מחלקות החינוך ברשויות המקומיות. התכנית הופעלה על ידי הזכיין וויצו ואדיסיוסמס בהצלחה רבה.
השנה פתחנו קורסים בשאלונים הבאים: היסטוריה א' ו-ב', אזרחות בעברית ובערבית, תנ"ך, מתמטיקה 802 וב-803, עברית ב', לשון והבעה- לערבים, ספרות א'- לערבים ועברית (הבעה והבנה) לערבים.
הלימודים התקיימו בין ה-1.7.15 - 5.8.15 ובחינת הבגרות בכל השאלונים לקראתם התלמידים למדו נערכה ב-6.8.15.

במהלך המחצית נערכו כנסים והשתלמויות למנהלי המרכזים, למנחים ולמדריכים המקצועיים ולמורים. בכנסי המנהלים הונחו המנהלים בדבר הקמת מרכז הלמידה, ניהולו, תפעולו ומהם תחומי אחריותו של המנהל. כמו כן, התקיים כנס נוסף בו קיבלו המנהלים הנחיות להערכות לבחינות המתכונת והבגרות. בכנסי המנחים והמדריכים המקצועיים הוצגה תפיסת ההנחיה וההדרכה בתכנית וכן כל צוות הדרכה גיבש את תפיסתו ע"פ תחום הדעת אותו הוא מנחה. בכנס המורים הוצג הסילבוס, הושם דגש על הוראה לתלמידים מתקשים וניתן לוח הזמנים הפדגוגי.

ערכנו סיורים (אני ומדריכי המטה) במרכזי הלמידה השונים, שמענו את התלמידים, המורים ומנהלי המרכזים, התרשמנו והתרגשנו מעומק הלב מדבריהם של השותפים בתכנית. כולם הדגישו את תרומתה הרבה של התכנית לתלמידים, לא רק בהשלמת בחינות בגרות בהם לא הצליחו בבית הספר, אלא ובעיקר מהרגשתם כי התכנית תורמת לתלמידים המתקשים ועוזרת להם להאמין בעצמם ונותנת להם הזדמנות אמיתית לשוויון הזדמנויות.

נשתף אתכם בדברים המרגשים שכתבו לנו מנהלי מרכזים, מורים, תלמידים והורים

אנו מבקשים להודות מקרב לב למנהלי המרכזים שעושים עבודה מדהימה בניהול מרכזי הלמידה ובעבודתם מול המורים והתלמידים. למורים שלקחו חלק בתכנית בקיץ זה על המסירות והאש בעיניים. מורים שנפשו נרגשת ונפש התלמיד יקרה להם ואהובה אצלם, שבחרו בהוראה ותלמידיהם זוכים לתיקון חוויות של ניכור ושל כישלון, לומדים להאמין בעצמם, באדם שהינם והופכים להיות אזרחים טובים יותר ונותנים יותר מעצמם, למשפחתם וסביבתם, ולחברה כולה.

אנו מבקשים להודות למר **איתי טנא**, מנהל המנהלת של וויצו ואדיוסיסטמס, ולכל הצוות המקצועי והאדמיניסטרטיבי שפעל ללא לאות במקצועיות ובמסירות ונענה לכל אתגר שהמשרד העמיד בפניו בכדי שהתכנית תזכה להצלחה רבה בקיץ זה.

און יער בת 17, תלמידה ממרכז הלמידה במעלה אדומים: למדה שאלון בלשון ב.

"לשון הוא מקצוע שהיה לי תמיד קשה אתו ואף פעם לא הצלחתי להגיע להישגים ולציונים שאליהם אני רגילה. הגעתי לכאן דרך בית ספר שלי ... בלי עובר בלשון לא מקבלים תעודת בגרות... בהתחלה לא רציתי לבוא ובאתי בגישה של אני לא אצליח, אני גרועה בזה גם ככה, ולמה אני צריכה לבזבז את החופש שלי ולקום כל כך מוקדם? אני יכולה להגיד בפה מלא ובלב שלם שמזל שבאתי למחצית השלישית, זכיתי בהזדמנות חדשה, בתיקון, ובהצלחה כמה שניסיתי להצליח במקצוע הזה לא הצלחתי, המורה שלנו רבקה המדהימה פשוט התחילה אתנו מ 0 במלוא הסבלנות ההקשבה והעזרה. מעבר לכך שרכשנו סוף סוף את הידע, קיבלנו גם את התחושה שיש עם מי לדבר, ותמיד יש מקום לשפר. רבקה לא התייאשה מאתנו עד הרגע האחרון, ייעצה לנו איך לעבוד גם בבית, והתעקשה אתנו והכל במטרה אחת שלא נוותר לעצמנו! וזה עבד. כל החברים שלי לקבוצה שיפרו את הישגיהם. זה נכון שיש כאלה שיותר קשה להם וכאלה שפחות אבל ילד שקיבל 10 וכאן מוציא 65 או ילדה שקיבלה 60 וכאן מקבלת 90 זה מדהים!! גם החברים שאיתי בבית ספר שהתחלקו בין הקבוצות קיבלו יחס אישי וחם מהמורות שלהם, גם קיבלנו את כל מה שצריך כדי ללמוד, כיתה נוחה ושקטה, ספרים וכלי כתיבה למי שלא הביא. אני יכולה להעיד על עצמי שלי יותר קשה בכיתה גדולה מבחינת הריכוז וההקשבה וזה עזר לי מאוד שזה מצומצם. המורה ענתה על כל שאלה שנשאלה. אני מודה שאני והחברים שלי אומרים שאנחנו שמחים שאנחנו כאן! אני לא מתחרטת על אף רגע וסיימתי עם ציון 88 במגן בזכות רבקה. עד שלא מגיעים למחצית השלישית (עדיף כמובן שלא להגיע) לא מבינים איזו מקפצה זאת."

מכתב שקיבלנו מאמא לתלמיד שלמד במרכז הלמידה בתל אביב, הגב' אסתר

כהן-אביטן :

ברצוני לשבח את הצוות המסור של הקורס בלשון של תלמידי העיר תל אביב - יפו. הבן שלי נכשל השנה במקצוע לשון כיוון שלא למד ולא השקיע והוצע לנו לשלוח אותו לקורס הקורס עלה לנו תשלום סמלי של 250, והתמורה שאנו מקבלים שווה זהב. הבן שלי לומד בשמחה רבה (אני מופתעת כי מדובר בחופש וגם כי מדובר בילד שלא אוהב ללמוד) יש בקורס המון משמעת, המורות בקורס מסורות מאד והבן שלי ממש נהנה ללמוד!! והעיקר מצליח רוצה להעביר את התודה שלי לצוות של הקורס הזה ולמורות ללשון שעושות עבודה מעולה."

ישר כח!!!

אסתר כהן-אביטן

אמא לתלמיד מיפו

מנהלת מרכז הלמידה בשדרות, הגב' תמר אלימלך:

"איִזְהִי דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא הָאָדָם? – כָּל שֶׁהִיא תִּפְאָרֶת לְעוֹשֶׂיהָ וְתִפְאָרֶת לֹא מִן הָאָדָם". (מסכת אבות)

"אָמְנָם אֵין אֻמְרִים (כותבים) שֶׁבְּחִיו שֶׁל אָדָם בְּפָנָיו, אֵילֵם מִיָּנָה וּמִיָּנָה אֶפְשָׁרִין הֶמָּה". תודה מעמקי דליבא על תרומתכם האדירה והמופלאה בתלמידותינו, על השעות הרבות שהענקתם מזמנכם וללא כל משוא, על ההירתמות וההדרכה המקצועית המלווה בסבלנות ובנועם, על האמונה והביטחון שנטעתם בתלמידותינו – דבר זה אינו ברור מאליו. זו שנה רביעית שאני משמשת בהנאה רבה ובסיפוק נעלה כמנהלת מחצית השלישית.

תלמידים שוויתרו על חופשה מענגת עם שאר חבריהם מכתתים רגליהם למרכז ועושים זאת ברינה ובלא כל טרניה. הם שבעי רצון מאופן הטיפול האישי וממקצועיות המורים הנותנים להם הזדמנות לשפר את הישגיהם. הראייה לכך, מספר תלמידים שמגיעים מרצונם זו פעם שנייה ושלישית (היו אף כאלה שהצהירו כי הם מחכים ללמוד במסגרת זו). ההתקדמות הלימודית, הישגיהם הנוספים אינם רק מנת חלקה של תכנית זו, כי אם יש ולתלמידים רבים הזדמנות להרחיב את מעגל חבריהם ומוצאים במסגרת "מינורית" זו גם טיפוח ביטחונם האישי – בבחינת "אם חברי יכול – גם אני יכול..." החוויה היומיומית הן של הצוות המוביל, הן של התלמידים והן שלי כמנהלת היא הסוד להצלחה במסגרת זו.

מנהל מרכז הלמידה בנחף, מר וליד מטר: התוכנית מופעלת בבית ספרנו מזה 9 שנים

התוכנית מופעלת ע"י הזכ"ן הנוכחי ויצו – אדיוסיסטמס ובשיתוף משרד החינוך זו השנה התשיעית – המשאב שמעמידה התוכנית לא יסולא בפז כי בעצם היא מצילה לא מעט תלמידים, שנכשלו ומאפשרת להם לצאת לחיים האזרחיים עם תעודת בגרות שלמה וזה הרווח העיקרי אבל בד בבד למדנו שהתוכנית נוטעת אמונה בתלמידים ומשפרת לאין ערוך את המסוגלות שלהם להתמודד בשאר המקצועות, וזה נובע מחוויית ההתגברות על כישלון מסוים. יתרון נוסף ולא במישורין ודווקא בעקיפין הלימוד בקבוצות קטנות שיפר את התקשורת בין התלמידים למורים והפיל הרבה מחיצות והיה גורם עיקרי בטיוב שיטות הוראת המורים. אנו ותלמידנו מודים ומוקירים את הפרויקט ומקווים המשך פועלו.

מורה לעברית, מר שלמה בן חמו:

"אפתח בכך שהנני מגדיר עצמי כאחד מזקני המורים בתכנית "המחצית השלישית". יחד עם הניסיון הרב שצברתי בהתמודדות עם התלמידים והתלמידות המיוחדים בתכנית, אני חייב להודות שאני מתרגש בכל שנה מחדש. אני רואה בתכנית "המחצית השלישית" כהצלת חיים, פשוטו כמשמעו. נערים ונערות המגיעים ביום הראשון ללימודים כשהם חסרי ביטחון וחסרי מוטיבציה. יושבים שעות על חשבון חופשת הקיץ לה חיוכו בכליון עיניים. בחלוף השעות והימים אני רואה אל מול עיני את השינוי הגדול שחל בהם. מתחיל לצוץ ברק מאיר בעיניהם כתוצאה ממבחן אותו עברו בהצלחה. מושג "האמונה" שב ותופס מקום של כבוד בקרבם. ראשית, זו האמונה העצמית של התלמיד ביכולתו. הוא מבין שהשקעה ורצינות מובילים להצלחה, ושנית, ולא פחות חשוב, התלמיד מתחיל גם לגלות אמונה במערכת, שעד תחילת לימודיו במחצית השלישית הוא האמין כי זו זנחה אותו. אני חושב כי תכנית "המחצית השלישית" הינה תכנית מצוינת לסיוע לתלמידים שלא הצליחו לסיים בהצלחה את משימותיהם האקדמיות בבתי הספר מהם הגיעו. יחד עם זאת ראוי לציין ולהדגיש כי התכנית נותנת אמנם צ'אנס נוסף, אך בהחלט לא נותנת הקלות או מתנות חנם. הלמידה היא תובענית, מסיבית, ברורה ובלתי מתפשרת. היא דורשת השקעה מוכחת ורצינות מלאה מהתלמיד. אני סבור כי תלמיד או תלמידה שהצליחו לעמוד בכל אתגרי התכנית, אכן ראויים לאות בגרות. אני מאוד מרצה מהתכנית ומקווה כי גם בשנה הבאה נשכיל להציע את התלמידים שהתקשו לעבר הצלחה, כפי שראוי להם."

מנחה ללשון, אזור צפון, הגב' איריס אזולאי:

"המחצית השלישית בשבילי היא גלגל הצלה משמעותי ביותר לתלמידים שנכשלו במקצוע אחד, או לא צלחו בו במהלך השנה, ולכן לא ניגשו לבגרות. כמדריכה מקצועית בלשון באזור הצפון זו שנה רביעית אני מאמינה שסוד ההצלחה של התוכנית טמון במורים המצוינים מגויסים לעבודה על ידי מנהלי מרכזי למידה מעולים ומונחים על ידי מנחים מקצועיים בכל הארץ. בראש התכנית צוות הנהלה מקצועי ומיומן שנותן דעתו על כל תלמיד ותלמיד, פתוח להצעות ייעול ומגויס לעזור לכל הצוות החינוכי מבחינה פדגוגית ואישית לאורך כל הדרך. משיתוף הפעולה המיוחד הזה בין המורים, מנהלי המרכזים, מנחים ומנהלי התכנית - יוצאים נשכרים התלמידים. ילדים אלו, מרביתם חווה כישלונות רבים ואכזבה מהמערכת החינוכית, ובמחצית השלישית חווים הילדים הצלחה אמיתית המשקפת תהליך משמעותי של למידה ואחריות. לכבוד הוא לי להיות חלק מהמערך התומך בתלמידים ובמורים."

תגמול דיפרנציאלי- תכנית האגף

זו השנה השלישית בה מוענק התגמול הדיפרנציאלי לעובדי הוראה בחט"ע, בגין הישגי החטיבה העליונה לשנת הלימודים תשע"ה. התגמול הדיפרנציאלי ניתן למורי החט"ע במוסדות שזכו בניקוד הגבוה ביותר המשוקלל במספר רכיבים לימודיים, חברתיים וערכיים (מידת ההכלה, אי הנשרה,

גיוס לצה"ל או השרות האזרחי לאומי, חינוך מיוחד, רמת השיפור מעל ההישגים הלימודיים המצופים על פי יכולות התלמידים, השיפור שבית הספר עצמו עשה מהשנה שעברה ועוד).

רכיבים המחושבים לשנים תשע"ג – תשע"ד ותשע"ה והם רכיבים כמותניים שניתנים למדידה.

בהענקת התגמול הדיפרנציאלי אנו משתיתים את התפיסה האוחזת בכך שהעשייה החינוכית מורכבת יותר מאשר רק אחוז הזכאים לבגרות וציוני התלמידים, אלא אנו משקללים מגוון מרכיבים מהתחומים הערכיים, החברתיים והלימודיים.

במהלך הקיץ נשלחו מכתבים ישירות למנהלי בתי הספר הזוכים, כדי להודיעם על זכייתם, ואני שמחה לשוב ולברכם.

בנוסף, שלחו אנשי מנהל כח אדם במשרד, מכתבי הנחיות לבעליות על בתי הספר. אני רוצה להבהיר שהתגמול ניתן למורי החט"ע שהיו משובצים ורשומים בפועל בחט"ע בשנים תשע"ג-תשע"ד, ביחס להיקף משרתם השנתית הכוללת בחט"ע ועד 100% משרה בלבד.

כמו כן, הסכומים המופיעים במכתבי למנהלים, הם סכומי הזכאות ברוטו. מסכומים אלו מנוקים תגמולים שע"ח העובד.

על כן, הסכום המגיע למורה הינו הסכום כפי שחושב והונחה במכתבים לבעליות.

התגמול ישולם לעובדים במשכורת חודש אוגוסט 2015. [קישור לדף באתר](#).

- [רשימת בתי-הספר הזוכים בתגמול הדיפרנציאלי - אוגוסט תשע"ה](#)

- [מצגת התגמול הדיפרנציאלי לשנת תשע"ה](#)

- [נספח 1: נוסחת התגמול הדיפרנציאלי לחטיבות העליונות תגמול בית ספרי](#)

- [נספח 2: סעיף 36 בהסכם קיבוצי כללי ליישום רפורמת עוז לתמורה](#)

[בחטיבות העליונות](#)

עבודות גמר- האגף לחינוך על יסודי

מעמדה של עבודת הגמר בתכנית ההבחנות החדשה נותר בהיקף של חמש יח"ל והיא תוכר כאפשרות למקצוע מורחב באחד משלשת המורחבים האפשריים בתכנית ההבחנות:

1. כאשר מדובר באחד משלשת המורחבים – תופיע בהיקף של 5 יח"ל ולצידה ציון.

2. כאשר מדובר במורחב נוסף – העבודה תוגדר בהיקף 450 שעות, ולצידו ציון.

מכאן נובעת החשיבות של מינוי בעל/ת תפקיד מקרב מורי החט"ע להצמיד את תחום ההערכה החלופית והמחקר האישי ומתוך כך גם את תחום עבודות הגמר בבית הספר. לא נכביר על היתרונות והמשמעות האישית שכתובת עבודת גמר מעניקה לכל מי שמסיים אותה, אך נדגיש כי מעמדה של העבודה שעודכן בחוזר מנכ"ל ממקם אותה כחוד החנית בתחום החקר וההערכה החלופית.

הפיקוח על עבודות גמר מחדש את פניו ואני שמחה להציג בפניכם את **גב' שפרה סטרוסקי** – הממונה על תחום הערכה חלופית ועבודות גמר - shifrast@education.gov.il

עדית רובין – מדריכה ארצית באגף לחינוך ע"ס בתחום עבודות הגמר [.editru@education.gov.il](mailto:editru@education.gov.il)

אנו מבקשות לבנות מחדש את מערך התקשורת ביננו ולכן נבקש כי תמלאו את הפרטים של בעל/ת התפקיד שי/תרכז את תחום עבודות הגמר בקישור הבא. נבקש לצין כי בעל/ת התפקיד חייב לקבל מכם הרשאה באמצעות מערכת עו"ש"ר להשתמש במערכת הממוחשבת של עבודות הגמר.

חלוצי כתיבה בחטיבות הביניים

במסגרת יישום התכנית האסטרטגית ומתוך מטרה לקדם את יעדי החובה אשר נקבעו ע"י משרד החינוך:

- לתכנן וליישם תהליכי הוראה-למידה מגוונים וחדשניים המפתחים תפקודי לומד (יעד 1)
 - ליישם דרכי הערכה מגוונות המכוונות להערכת כלל תפקודי הלומד (יעד 2)
- אנו רואים חשיבות רבה בטיפוח תלמידים בעלי יכולות כתיבה ודיבור בפני קהל ולפי כך מבקשים לעודד ולטפח תהליכים אלה בחטיבת הביניים.
- אנו מזמינים אתכם, מנהלי חטיבות הביניים אשר מובילים בפועל, או מעוניינים להוביל, תהליכים בית-ספרים רחבים לכתיבת עבודות, להיות פורצי דרך בתחום הכתיבה ולהגיש מועמדותכם להצטרף לקבוצת החלוצים.
- המטרות:

1. לאפשר לבתי הספר לפתח תוכנית על מנת שנוכל ללמוד מהם לקראת יישומים רחבי היקף.
 2. לאפשר לבתי הספר להתנסות בכלים המפותחים ע"י המטה ולסייע בשכלולם.
- שימו לב, מס' המקומות מוגבל.
- בתי ספר שימצאו מתאימים יוכלו למנות "מנחה כתיבה" מתוך צוות בית הספר, בתקצוב של 1 ש"ש ולקבל ליווי מקצועי לתהליך.
- מנהלים המעוניינים יפנו לשפרה סטרוסקי, מנהלת גף הערכה חלופית ועבודות גמר באגף לחינוך על יסודי shifrast@education.gov.il

תלמ"י: תגבור לימודי מדעי היהדות - תכנית האגף לחינוך על יסודי

בימים אלו אנו משלימים את ההערכות בתכנית תלמ"י לשנה הבאה עלינו לטובה. במקביל לסיכומי הבקורות ודוחות הביצוע מהשנה שחלפה, הפקנו לקחים מהפעילות לאורך השנה וערכנו שינויים לקראת המשך הפעלת תלמ"י בשנה"ל תשע"ו.

חברי/ות צוות האגף העל יסודי, המרכזים את התכנית בהיבטים התפעוליים והפדגוגיים הם:

גב' **עליזה איטאית**, גב' **כרמן צוקרמן** - מנהלת גף פיתוח פדגוגי ומר **צבי ינאי**. בשבועות הקרובים נפרסם "קול קורא" להרשמה לתלמ"י הכולל את התבחינים המעודכנים ואת לוח הזמנים להצטרפות לתכנית. הנכם מוזמנים לעקוב על הפרסום בד"ש השבועי ובאתר האגף לחינוך העל יסודי. מאחלים לכל בתי הספר ולשותפים בתכנית תלמ"י - שנת לימודים פוריה ומוצלחת.

רפורמת עוז לתמורה - האגף לחינוך על יסודי

לכל שותפינו היקרים - שלום רב,
מערכת ההרשמה להצטרפות מורים - רפורמת עוז לתמורה – **נסגרה ביום חמישי**

13 באוגוסט, שעה 14:00.

מודים על שיתוף הפעולה הנהדר, מייחלים ומאחלים לכולם, לקראת שנה"ל תשע"ו - שנה פורייה, מהנה ורבת הישגים לכם ולכל יקיריכם. זהבה, דבורה ואורי

נעים להכיר

כדי שתכירו יותר את הפנים מאחורי השמות והידיים שמאחורי המעשים

והשבוע: מגי כהן

סגנית מנהלת האגף לענייני תקציב ומינהל מטפלת בצרכי הצוות המינהלי, בצרכים של כלל עובדי האגף מבחינת ציוד, נציגת האגף בפורום לשעת חירום, רפרנטית האגף בפורום לפתיחת שנת לימודים

עדכוני שגרה - עדכונים מהיחידות השונות

המינהל הפדגוגי

- לוח גאנט:
לוח האירועים הוא כלי עבודה, המסייע לתכנון ולהיערכות לקראת העשייה המגוונת, אשר תתרחש בשנת הלימודים.
הלוח מציג את הפעילות השנתית בראייה המתכללת את האירועים השונים, תוך מניעת כפילויות והצגת התמונה המלאה של האירועים המתוכננים.
- מתנ"ה תשע"ו:
לפניכם קישור לערכת המתנ"ה - מארז תכנון ניהול והיערכות
- שכר הלימוד (שכ"ל) בחטיבה העליונה לשנת הלימודים תשע"ו.
- המודל להקצאת המוחזקות בחטיבה העליונה - עדכונים לשנה"ל תשע"ו.

אגף התמחות וכניסה להוראה במינהל עובדי הוראה

בימים אלה הושק האתר להיות מורה
האתר מאפשר למנהלי בתי ספר לפרסם משרות הוראה פנויות, ולמורים מתמחים ומורים חדשים לפרסם את בקשתם למשרות.

כתובת האתר: <http://jobs.education.gov.il>

כיתות ותיקים

פרויקט 'כיתות ותיקים' במסגרתו מתקיימת כיתת אזרחים ותיקים בבתי ספר תיכוניים ברחבי הארץ, יפעל זו השנה השנייה בכ-30 תיכונים ובחטיבות הביניים שהצטרפו לתכנית. את הפרויקט מפעיל המשרד לשיווין חברתי (המשרד לאזרחים וותיקים) והוא מתקיים בשיתוף פעולה מלא אתנו במשרד החינוך. אנו מעודדים אתכם, בתי הספר השותפים לפרויקט, לשלב כמה שניתן את כיתת האזרחים הוותיקים בשיעורים ופעילויות עם תלמידים וכן בשעות התנדבות בתוך בית הספר. נוכחות אקטיבית של אזרחים ותיקים בתוך בית הספר תורמת רבות לאקלים הבית ספרי ואנו מברכים על כך. לפרטים נוספים אודות הפרויקט ניתן לפנות לחלי גולדנברג, רכזת הפרויקט מטעם המשרד לשיווין חברתי (אזרחים ותיקים) 054-5680014 kitotvathkim@gmail.com

מזכירות פדגוגית- מפמ"ר ספרות

במאמרה קריאת כיוון – [מיהו הראוי לבחור ספרים לילדים](#)? של שהם סמיט מועלית השאלה מי בוחר את ספרי הקריאה לילדים? האם ההורים לוקחים על עצמם את התפקיד הזה, או אולי הם מפקידים את האחריות בידי המורים? ואולי מוטב שהילדים, שלמענם נכתבו הספרים – יהיו בעלי זכות הבחירה?" באתר מפמ"ר ספרות [רשימת ספרי קריאה](#) שבתכנית 'שמחת הקריאה' בחטיבות הביניים.

חוזר מנכ"ל

להלן סעיפי הוראות הקבע בחוזר מנכ"ל עה/12(א):
[8.5-52](#) היתר עבודה פרטית/נוספת לעובדי הוראה – עדכון

להלן סעיפי ההודעות בחוזר המנכ"ל עה/12:
[1.7-1](#) קליטה ושילוב של תלמידים עולים ושל תלמידים תושבים חוזרים בשנת הלימודים התשע"ו
[2.8-1](#) איסור אפליה מטעמים של נטייה מינית או זהות מגדרית – תוספת לחוק זכויות התלמיד
[7.10-2](#) פרס השר להגנת הסביבה ושר החינוך לעבודות חקר מצטיינות בנושא סביבה בחינוך העל-יסודי
[7.15-1](#) תחרות "כתבי סביבה צעירים" (YRE) לנוער בישראל לשנת 2016
[8.5-4](#) גמול ריכוז בתי ספר קטנים/מקצוע הוראה קטן לשנה"ל התשע"ו
[8.5-5](#) מלגת פולברייט למצטיינים בהוראה
[9.3-6](#) יום ההליכה העולמי בשנה"ל התשע"ו
[9.3-7](#) המשחקים האולימפיים בברזיל 2016
[9.3-8](#) מסגרות התחרות הספורטיבית ותאריכי האירועים הארציים והבין-לאומיים בשנה"ל התשע"ו.

להלן סעיפי הוראות הקבע בחוזר מנכ"ל עה/11(ב)

[6.2-32](#) טיולים במערכת החינוך – היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים.

כמו כן, חל תיקון בסעיפים שלהלן:

- [8.4-19](#) נוהל מינוי מנהלים וסגני מנהלים במוסדות חינוך רשמיים – חל שינוי בס"ק 1.3.1 באופן קבלת הנימוק לאי-עמידה בתנאי הסף וכן בנספח 2 בדרישה להשכלה אקדמית של מנהלי בתי ספר לחינוך מיוחד.
- [3.5-4](#) לוח החופשות לבנות בחינוך החרדי בשנה"ל התשע"ו.

זה היה השבוע שהיה

- לפני 112 שנים 28.8.1903 בזיכרון יעקב נוסדה הסתדרות המורים (אז אגודת המורים העבריים בארץ ישראל). זו החטיבה המקצועית הוותיקה ביותר בארץ.

זרקור מהשטח

עושים תקשורת - הדור הבא 2015

האגף לקליטת תלמידים עולים במנהל בפדגוגי במשרד החינוך והחינוכית, הכינו טקס סיום קורס תקשורת לתלמידים מצטיינים יוצאי אתיופיה. הטקס התקיים במעמד שר החינוך נפתל בנט ומנכ"ל החינוכית מר אלדד קובלנץ. ביום שני (ב' באלול תשע"ה) 17/8/15 בבית התפוצות מוזיאון העם היהודי, קמפוס אוניברסיטת ת"א

בית ספר ניסויי אלמוסתקבל – שגב שלום זוכה בפרס החינוך לבתי ספר מצטיינים לשנה"ל תשע"ה

במעמד שר החינוך, **נפתלי בנט**, מנכ"לית המשרד **הגב' מיכל כהן**, יו"ר המזכירות הפדגוגית **ד"ר ניר מיכאלי**, הנהלת המשרד והממונה על החינוך הבדואי **ד"ר מוחמד אלהיב**, ובכירים בהנהלת המשרד, קיבל בית ספר **אלמוסתקבל שגב שלום** את פרס החינוך לבתי ספר מצטיינים לשנה"ל תשע"ה. בית ספר **"ניסויי אלמוסתקבל"** שוכן בישוב הבדואי שגב שלום, נוסד בשנת תשס"א בעקבות גידול האוכלוסייה הבדואית בשגב שלום והפזורה מסביב ליישוב. הוא קיבל את פרס החינוך הודות לעשייה המשמעותית שלו כבית ספר ניסויי שעוסק במדבר כמעבדה פתוחה ללימודי המדעים.

בית הספר מתמקד בלמידה שתואמת את אורח החיים במדבר, והעושה שימוש מיטבי במשאבי הסביבה המדברית הקרובה לבית הספר. בסביבה זו נלמד נושא המדעים באמצעות מגע ישיר עם הסביבה, בלמידה חוץ-כיתתית, המבוססת על התנסויות חקר וחוויות של התלמידים והמורים. ההוראה והלמידה מתקיימות במגוון סביבות בנוסף לכיתה ולמעבדה: בחצר בית הספר, פינת בעלי החיים, פינת הצמחים, שטח חקלאות מדברית ומלאכותית; שטח פתוח, סביבה טבעית סמוכה לבית הספר ומוגדרת לצורכי למידה; סיור קצר וטיול ארוך בסביבה המדברית הקרובה לבית הספר. בחצר קיים מוזיאון פעיל לתרבות האדם במדבר, שבו עוקבים אחרי התרבות וההתפתחויות הטכנולוגיות, שיצר האדם בסביבה המיוחדת הזאת. הלמידה מפגישה

את התלמידים עם התופעות במקום בזמן התרחשותם. בכל שכבות הגיל מתבצעות עבודות חקר הנעזרות בסביבות שפותחו.

המודל שפותח בבית הספר מאפשר למידה חווייתית מבוססת חקר, תצפית ותיעוד באמצעות למידה חוץ-כיתתית בסביבה המדברית הקרובה - הרחבה של סביבת הלמידה המקובלת בתוך מבנה בית הספר אל הסביבה המדברית. הסביבה הקרובה כמעבדה חיה, מספקת הזדמנות להכיר את מאפייני האקלים ומשתני מזג האוויר, את החומרים והיצורים החיים שסביבו (צמחים, בעלי חיים, אדם) ואת יחסי הגומלין שביניהם. בנוסף אפשר לעקוב אחר התרבות - ההתפתחות הטכנולוגית והידע שיצר האדם בסביבה מיוחדת זאת. הלמידה מפגישה את התלמידים עם התופעות במקום ובזמן התרחשותם, ממקדת בפיתוח כלים ומיומנויות של תהליכי חקר, מטפחת ומרחיבה את יכולות ודרכי החשיבה, ומדגישה את ההיבט החווייתי.

ביה"ס השתתף בפרויקט ילדים מובילי שינוי של החברה להגנת הטבע; פרויקט ביה"ס ירוק; פרויקט גלוב העולמי; פרויקט אס"מ (אדם, סביבה, מדבר) של אוניברסיטת בן-גוריון ופרויקט שחרור (צפרות) של אוניברסיטת ת"א ועוד.
ד"ר מוחמד אלהיב, הממונה על החינוך הבדואי בירך את מנהל ביה"ס, מר **עבדאללה אלג'רג'אוי** על זכייתו בפרס, ואיחל לביה"ס ולצוות העובדים והתלמידים הצלחה, הוא שבח את העשייה המבורכת והמאמצים הרבים שנעשים בביה"ס אשר הביאו לשינוי בהישגי התלמידים ובחוויה הלימודית. [תמונות](#).

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @

ברכות ותנחומים

@ מזל טוב הרבה שמחות **לגלית** היקרה שלנו, לרגל חתונת ביתה מעיין, נאחל לך ששמחות נפלאות כל כך ימלאו את ימי כולנו ושתזכו לרוב נחת, תמיד!

@ מזל טוב והרבה שמחות **לאמירה בהט** לנישואי הבן

@ איחולי החלמה לבתו של המפקח **יעקב שבות** שנפצעה בפיגוע השלכת בבקבוק תבערה והיא מאושפזת.

@ ברכה חמה **לניצה יעקבי** שלנו, שקיבלה הודעה רשמית מנציב שרות המדינה על היותה אחת העובדים המצוינים ביותר בשירות הציבורי.

@ מזל טוב **לאמיר מיכאל** להולדת הנכד, וכן על על היבחרו למפקח המחוז בצפון

@ מזל טוב **לראובן לייבל** על היבחרו למפקח המחוז בהתישבותי

@ מזל טוב **ליעל קול** על התמנותה למפקחת

@ מזל טוב **לאסנת איל** על זכייתה במכרז פיקוח

@ תנחומים **לשפרה סטורסקי (ממונה עבודות גמר)** על פטירת אמה **שלא תדעו עוד צער**

מראה ב"ש"ש/ע"י הזא...